

6. Новий тлумачний словник української мови: В 3-х т. / Уклад.: В. Яременко, О. Сліпушко. – К.: “Аконіт”, 2007. – Т. 1 /А-К/. – 926 с., Т. 2 /К-П/. – 926 с., Т. 3 /П-Я/. – 862 с.
7. Мифы народов мира. Энциклопедия. (В 2 томах) / Гл. ред. С.А. Токарев. – 2-е изд. – М.: “Советская Энциклопедия”, 1987 – 1988. – Т. 1: А – К. – 1987. – 674 с.
8. Левченко О.П. Фразеологічна символіка: лінгвокультурологічний аспект: Монографія. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2005. – 352 с.
9. Словник української мови: в 11 т. – К.: Наукова думка, 1970 – 1980. – Т. IX: С. – 1978. – 916 с.
10. Бинович Л.Э., Гришин Н.Н. Немецко-русский фразеологический словарь. Под ред. д-ра Малиге-Клаппенбах и К. Агрикола. Изд. 2-е, испр. и доп. М., “Русский язык”, 1975. – 656 с.

УДК 811.112.234

*Черняєва І.А.
(Одеса, Україна)*

ПРИРОДА ГОЛОСНИХ, ЇХ ВИНИКНЕННЯ І ЕВОЛЮЦІЯ В МОВАХ

Статтю присвячено розгляду еволюції голосних в індоєвропейських мовах і аналізу їх артикуляторно-акустичних особливостей. Ознайомлення з природою голосних створює передумови для глибшого і всестороннього підходу при розгляді розвитку системи голосних в німецькій, а також і в інших мовах, та з'ясуванні причин появи нових фонем.

Ключові слова: еволюція німецьких голосних, зародження нових голосних, умлаут, нові умлаутні звуки, фонетичні зміни, причини зародження голосних.

Статья посвящена рассмотрению эволюции гласных в индоевропейских языках и анализу их артикуляторно-акустических особенностей. Знакомство с природой гласных создает предпосылки для более глубокого и всестороннего подхода при рассмотрении развития системы гласных в немецком, а также и в других языках, и выяснении причин появления новых фонем.

Ключевые слова: эволюция немецких гласных, зарождение новых гласных, умлаут, новые умлаутные звуки, фонетические изменения, причины зарождения гласных.

This article is dedicated to the evolution of vowels in Indo-European languages and the analysis of their articulatory-acoustic features. Introduction to the nature of vowels creates the preconditions for deeper and more comprehensive approach in considering development of the system of vowels in German and in other languages, and determines the causes of the appearance of new phonemes.

Key words: evolution of the German vowels, origination of the new vowels, umlaut, new umlaut sounds, phonetic changes, causes of the vowels origination.

Останнім часом в області фонетики застосовується, разом з основним синхронічним методом, діахронічний підхід і навпаки. Так, в дисертації І.В.Ступак, в якій представлено експериментально-фонетичне дослідження реалізації голосних в позиції перед [г] в сучасних словах, цей звук розглядається в історії розвитку німецької мови [1]. В аналогічній роботі І.В.Пересади, в якій вивчена діахронія німецького слова, проведено акустичний експеримент слів в сучасній німецькій мові [2]. Багато сучасних досліджень, як відзначає Ганна А.Залізник, свідчать про зміну «наукової парадигми», що полягає в застосуванні діахронічного і синхронічного методів при вивченні одиниць мови [3, 14]. На «обов'язковість зв'язку синхронічного і діахронічного дослідження» вказував свого часу В.М.Жирмунський [4, 10]. Такий підхід пояснюється самою природою існування і розвитку мовних одиниць та їх систем, що знаходяться в безперервній зміні і русі. Необхідність вивчення динаміки розвитку одиниць мови, їх функціонування і причин зміни визначає актуальність подібних досліджень.

Виходячи з вищесказаного, розгляд еволюції системи голосних в німецькій мові, як і в інших мовах, вимагає застосування різних підходів у вивченні цих звуків, зокрема, використання результатів сучасних досліджень голосних, проведених за допомогою різних інструментальних методів, а також знання особливостей зародження і зміни цих звуків в діахронічному плані. Відсутність подібного узагальнення і аналізу виконаних вченими досліджень створює певні труднощі при розгляді того або іншого лінгвістичного явища в діахронії. Цим визначається мета даної статті, що включає всебічний підхід до вивчення голосних в мовах, зокрема в німецькій, загальні характеристики і особливості яких розглянуті нижче.

У звукових мовах дослідниками виділяються перш за все дві групи звуків: приголосні і голосні. Не дивлячись на суттєву давність такої відмінності, подібний підхід не є загальноприйнятим, і дотепер немає єдиної точки зору щодо його підстав. Дослідження в області загальної фонетики показують, що ці дві групи звуків розрізняються в мовах перш за все за своїми фонемними (лінгвістичними) ознаками, артикуляторно-фонетичні особливості є вторинними [5, 24].

Протиставлення голосних і приголосних полягає також в наявності особливих фонологічних ознак у кожній з мов, хоча їх артикуляторно-акустичні і перцептивні властивості можуть мати схожі риси в різних мовах. Сама ж відмінність реалізується в протиставленні двох груп фонем: приголосних і голосних. Так, Й.Гротере, проаналізувавши голосні в 209 сучасних мовах, встановив, що в 204 з них є загальні звуки /a, i u/, а в одній – кабардинській – систему голосних утворюють два звуки /i/ [6]. Отже, приголосні і голосні розрізняються в мовах, ґрунтуючись на лінгвістичних принципах.

З погляду теорії інформації найбільш інформативними є приголосні, завдяки яким можуть бути розпізнані багато слів за відсутності голосних. Останні виступають певною мірою надлишковими. Спостереження в російській мові показали, що за наявності перешкод в лініях телефонного зв'язку і розпізнаванні голосних в 4-5% розпізнавання слів досягає 16-17% за умови, що розпізнавання приголосних становить 19-20% [5, 111]. Отже голосні в цих системах виконують другорядну роль.

Велика інформативність в мовному потоці приголосних послужила причиною графічного виділення їх на початкових етапах зародження писемності. Не випадковим є

існування давніх текстів, в яких відсутні будь-які значки для голосних, проте тексти повністю виконані із застосуванням консонантного (складового) письма. Про це свідчать семітські мови, стародавні критські письмена. У давні часи в мовах голосні були відсутні як мовні одиниці й як фонемні виступали склади.

Очевидно, що в дуже давні часи не було протиставлення груп звуків приголосних і голосних, і в мовах функціонувала складофонемна (силабемна) система. У складофонемній фонетичній системі, яка була властива індоєвропейській прамові на ранньому етапі її існування, найменшою смисловою роздільною одиницею виступав склад, на початку якого знаходився приголосний, який виконував основне смислове навантаження. Його супроводжував вокалічний елемент, проте він не був носієм мовного значення. «Закон відкритих складів в праслов'янській, – писав Г.С.Кличков, – є продовженням основної індоєвропейської тенденції об'єднання в складі дистинктивної функції і голосних, і приголосних (силабофонеміка)» [7, 103]. Голосні звуки знаходилися в ранньоіндоєвропейській тільки в зародженні. Отримання голосними з часом статусу фонем призвело до розрізнення в мовному потоці груп звуків приголосних і голосних, і в результаті складофонемна система змінилася звукофонемною [8]. Таке розуміння зародження голосних підтверджується результатами досліджень багатьма вченими, на окремих з них вважаємо за необхідне зупинитися.

Л.Г.Зубкова вказує, що функціональне розмежування приголосних і голосних ґрунтується на їх просторово-часових властивостях і перш за все на найбільш загальній розрізняльній їх ознаці – «наявність/відсутність фокусу, артикуляції». Голосні в більшій мірі закріплені «за передачею граматичних значень» [9, 66]. Велика інформативність приголосних виявляється в тому, що корінь слова може експонуватися приголосними, але немає мов, в яких експонентом кореня виступав би тільки голосний. Стратифікація значень в групах фонем відображає історичну послідовність появи приголосних і голосних звуків. Становлення значень, як зазначає Л.Г.Зубкова, відбувалося в послідовності: «лексичні – словотворчі – граматичні» [9, 66].

Л.Р.Зіндер вважає найбільш загальним принципом, завдяки якому розрізняються в потоці мовлення приголосні і голосні звуки, вживання цих звуків в складоутворенні [5, 111]. Теорії складу, як правило, свідчать, що голосний в складі утворює його ядро, вершину складу, а приголосний лише супроводжує його і є підлеглим [10; 11; 12]. Правда, в мовах є група сонорних приголосних, в яких тон переважає над шумом, проте вони все ж таки за силою свого вимовляння й енергетики є слабшими, ніж голосні. У словах сонорні можуть виступати як складоносії. У німецькій мові, наприклад, в словах ['za:gn], ['taebm] кінцеві сонорні утворюють окремі склади.

З акустичної точки зору голосні характеризуються певними формантами, а для приголосних істотними є «не стільки форманти, скільки тимчасові співвідношення» [5, 113]. Дослідження відносин спектральних особливостей звуків з їх артикуляцією, проведене фундаментально Г.Фантом, показало, що голосні характеризуються досить чіткими відносинами цих двох сторін реалізації і мають певні резонансні показники [13]. З вищезазначеного можна зробити висновок, що для голосних типові резонатори і відсутність будь-яких перешкод в ротовій порожнині на відміну від приголосних, які утворюються за наявності перешкод і визначаються місцем (фокусом) цих перешкод. Голосні ж не

мають локалізації в артикуляції і в їх утворенні беруть участь резонатори при певному положенні язика й інших органів мовлення. Вважається, що найбільш загальною ознакою артикуляції, що розрізняє приголосні і голосні звуки, є «наявність або відсутність фокусу утворення» [5, 114.]

З акустичної точки зору голосні звуки є тонами, джерелом яких є робота голосових зв'язок. Останні в осцилограмі звуку утворюють основний тон, а повітряний потік, який проходить в надгортанних порожнинах, викликає коливання останніх і представляє так звані обертони в загальному акустичному спектрі голосного. Обертони, які виникають в результаті різного положення язика й інших органів мовлення і відповідно різними резонаторами, розрізняють у результаті той або інший голосний. Отже, для голосних характерними є **форма і об'єм** надгортанних порожнин, тому вони можуть утворюватися при відсутності основного тону. Висота тону не має істотного значення при утворенні голосної. Не дивлячись на приведені очевидні факти, голосні все ж таки характеризуються в потоці мови якимсь тяжінням до частоти основного тону. Вважається, що голосні заднього ряду мають нижчу частоту тону, а голосні переднього ряду – вищу [14].

Вище вже згадувалося, що якість голосного звуку акустично характеризується набором формант, що представляють собою певну область частот. Дослідження показали, що для голосного істотними є дві-три форманти [14]. Вважається, що цих акустичних показників достатньо для пізнання того або іншого голосного звуку. Інші форманти в спектрі звуку не є інваріантними, тому вони неістотні для голосного як одиниці мови. Значущість формантних областей для якості голосного звуку пояснюється їх зв'язком з артикуляційними параметрами. Експериментальні дослідження дозволили визначити форманти для кожного голосного, який створює систему в тій або іншій мові [13, 25].

Наступна артикуляційна характеристика – **напруженість** є дуже істотною для звуків, що дозволяє розрізняти «напружені» і «ненапружені» голосні [15]. Ці терміни дуже давні у фонетиці, і їх зазвичай співвідносили з положенням язика при вимовлянні того або іншого голосного. Так, вважалося, що вузькі голосні більш напружені, ніж широкі. Проте Л.В.Щерба показав, виходячи з різних експериментів, що відмічена характеристика голосних залежить від ступеня напруженості апарату, артикуляції, і акустично визначається формантними характеристиками голосної. Цей висновок знайшов віддзеркалення в класифікації диференціальних ознак звуків, виконаній Р. Якобсоном та іншими дослідниками [16]. Отже, ступінь напруги резонатора, що утворюється, визначає напругу голосного звуку на відміну від приголосних, які продукуються в результаті наявності перешкоди в надгортанних порожнинах. Артикуляторне відчуття останніх є більш явним, і тому не випадковою є поява консонантних фонем в мовах **первинних** по відношенню до голосних. Локалізація програми вимовляння приголосного, тобто реалізація конкретної перешкоди і її напруженості, знаходила чітку фіксацію в корі головного мозку, чим «розмита» артикуляція голосного і тим самим в якомусь сенсі невизначена за своєю реалізацією. Цими фізіологічними особливостями утворення пояснюється поява в мовах раніше приголосних фонем, ніж голосних, і звідси консонантного письма по відношенню до звукобуквенного. Значимо, що артикуляторна напруженість є істотною ознакою звуків в їх зародженні і розвитку. Це знайшло віддзеркалення в енергетичній теорії мови В.Г.Таранця, яка ґрунтується на фізіологічній основі зародження звуків і в цілому мовлення в мовах [8].

Проте не тільки історично, але і в кожній з сучасних індоєвропейських мовах в потці мовлення виявляється зіставлення «напружений/ ненапружений» окремо в групі приголосних і групі голосних, а також і між вказаними групами. Голосні відрізняються як більш менш напружені залежно від їх реалізації в наголошеному і ненаголошеному складах. Ця ознака характеризує в мовах словесний наголос.

Напруженість голосних необхідно відрізнити від їх інтенсивності, яка є акустичною ознакою і не впливає на якісну характеристику звуку. У мовах ця ознака не має фонемного значення і залежить від умов, в яких реалізується голосний. Акустична інтенсивність в процесі мовленнєвого творення є вторинною по відношенню до артикулювання звуків.

Експериментально-фонетичні дослідження дозволили визначити також відносну напруженість (енергетичність) голосних, яка представляється в наступному вигляді (збільшення напруженості показане стрілками): $i \rightarrow u \rightarrow \ddot{u}$, $e \rightarrow o \rightarrow \ddot{o}$, $i \rightarrow e \rightarrow a$. [8, 39].

Власна напруженість голосних певною мірою відображає еволюцію зародження звуків. Більш напружені німецькі голосні (наприклад, / $\ddot{u}$ /, / $\ddot{o}$ /), як свідчать письмові пам'ятники, з'являються відносно пізніше за інші. Історично, вважають багато учених, на ранньому етапі існування індоєвропейської прамови не було голосних фонем, а існував лише один вокальний елемент, який виконував «розвантажувальну» функцію [17; 8]. Темброві відмінності приголосних призвели до утворення різних голосних звуків. Фонемну роль голосний став виконувати пізніше, і ґрунтувався він спочатку на артикуляторних протиставленнях типу «низький/високий» рівень мови і голосний «переднього/заднього ряду», що в результаті утворило простий трикутник голосних з протиставленнями / $a - i / \ddot{u} - u$ /. Розвиток цієї системи привів поступово до появи нового протиставлення: це – голосні середнього підйому язика по відношенню до високого/низького рівням. У результаті в групі голосних з'явилися фонemi / $e - o$ /. У такому вигляді індоєвропейська прामова представляла систему голосних монофтонгів перед своїм розпадом на окремі мовні гілки [18, 17-18].

Розглянуті вище зміни звуків представляють інтерес при вивченні еволюції їх в мові. До подібних історичних змін відносять також заміну звуків, відому в літературі як субституція. Проте остання відноситься головним чином до підстановки в запозичених словах або в діалектних словоформах, що, на наш погляд, не відіграє суттєвої ролі в розвитку системи фонем мови. Тому об'єктом нашого спостереження є еволюція звуків як безперервна зміна їх артикуляції, яка призводить до зародження нових фонем або злиття двох існуючих фонем в одну.

Історичні зміни звуків, як правило, розглядають в двох типах проявів: з одного боку, збільшення або зменшення комбінаторних алофонів фонemi, які не мають фонемного значення, і, з іншого, зміна одного з типів алофонів і перетворення його в нову фонему. Такого розуміння дотримуються Р.Якобсон, Л.Р.Зіндер.

Згідно з діахронічною фонологією, звукові зміни є автономними по відношенню до морфології, і тому вони прагнуть знайти рівновагу, якщо цьому передувало її порушення. Парадигматичні зміни передбачують зміну кореляцій в структурі диференціальних ознак, тобто їх артикуляторно-акустичних ознак. У зв'язку з цим виникає питання, коли той або інший тип алофонів перетворюється на самостійну фонему. Тут немає загальної відповіді, вважає Л.Р.Зіндер, питання розв'язується «на підставі дослідження кожного

конкретного випадку і саме для даного випадку» [5, 242]. При зародженні нової фонемі істотну роль можуть відігравати «морфологізовані чергування», інший випадок, як це бачить Л.Р.Зіндер, при розгляді німецького умлауту. Так, в днв. мові фонемі /a, o, u/ (довгі і короткі) мали два типи алофонів: передні в позиції перед /i, j/ і задні, коли останні були відсутні. Після редукції вказаних /i, j/ (після XII ст.) втрачається причина, що розділяла передні і задні алофони, після чого передні відособлюються в самостійні і одержують спеціальне позначення. Відбувається у цей момент якісний стрибок і утворюються нові фонемі. Викладена точка зору знаходить підтвердження в «теорії загальної зовнішності слова» С.І.Бернштейна, згідно з якою кожен елемент слова має значення і в ході еволюції слова відбувається переміщення змісторозрізняювального навантаження з одного елемента на інший [19, 25]. І звідси стає очевидним, що втрата фонемної відмінності призводить до злиття двох фонем в одну, як це має місце, наприклад, в німецьких голосних /e:/ і /ɛ:/. Зміна інвентарю фонем припускає інші відносини між фонемами в їх системі.

З іншого боку, нова фонемна відмінність призводить до появи нових фонем. Як приклад останніх виступає зародження в німецькій мові протиставлення передньоязикові губні/ передньоязикові негубні, внаслідок чого утворилися умлаутні голосні.

На завершення розгляду еволюції голосних в індоєвропейських мовах і аналізу їх артикуляторно-акустичних особливостей слід згадати ще про одну межу німецького вокалізму, про яку йдеться в різних публікаціях В.Г.Таранця [8, 40-41; 18, 187-192]. У відповідності зі згаданими дослідженнями, система голосних в германських мовах відноситься до «вокальносильного» типу звуків. Ця межа звуків проявляється в тому, що голосний в сильній позиції (ударному складі) має максимальну артикуляторну напругу по відношенню до приголосного. Отже, в структурі складу енергетичний максимум припадає перш за все на голосний, а не на приголосний. Протилежність йому утворюють, наприклад, слов'янські мови, що є «консонантносильним» типом звуків, в ударному складі яких максимальне значення напруженості припадає на початковий приголосний, а голосний має менше артикуляторне виділення. Ці артикуляторно-акустичні ознаки голосних і приголосних в складі протягом тривалого часу розвитку мов мали істотний вплив на морфологічні структури слів, що зароджуються. По відношенню до німецьких мов це означає, що в корені слова (наголошеному складі) обов'язково присутній голосний, і в цих мовах немає слів аналогічних слов'янським, ср.: калюж. *krk*, чеш. *vlk*, *prst*. У німецьких словах завжди реалізується голосний. Протиставлення вокальносильного і консонантносильного типів звуків виявляється також у функціональному навантаженні приголосних і голосних в системі мов. Відношення приголосних до голосних складає в нім. мові 1,5, в англ. 1,2, в той же час в укр. 3,3, в рос. 3,3 [18, 189]. З вищезазначеного виходить, що в германських мовах, у тому числі і в німецькій, переважає велика кількість голосних фонем по відношенню до приголосних. Така кількість голосних звуків в наголошеному складі, що мають фонемну відмінність, свідчить також про реалізацію тут відповідного числа артикуляторно-акустичних контрастів. Останнє дозволяє зробити висновок про дуже велику силу вимовляння цієї мовної ділянки, перш за все тієї частини складу, яка припадає на кореневий голосний. Цим пояснюється те, що, наприклад, в сучасній німецькій мові в наголошеному складі слова реалізуються всі голосні фонемі, яких нараховується 15. Очевидно, що велика кількість розрізняльних ознак голос-

них фонем може реалізуватися тільки в артикуляторно сильному мовному відрізку. Ця особливість голосних властива німецькій фонетичній системі.

Все вищерозглянуте створює передумови для глибшого і всестороннього підходу при розгляді розвитку системи голосних в німецькій, а також і в інших мовах і з'ясуванні причин появи нових фонем. Щодо останнього, необхідно відзначити, що не дивлячись на існування в германістиці багатьох теорій, жоден з підходів переконливо не пояснює походження цих мовних одиниць. Очевидно, що вирішення цієї проблеми вимагає всестороннього підходу при дослідженні зародження голосних звуків, витоків їх появи, а також умов розвитку і становлення системи вокалізму в цілому.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ступак І.В. Функціонування системи голосних фонем перед приголосним [r] у підготовленому і спонтанному мовленні (експериментально-фонетичне дослідження на матеріалі німецької мови): Автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.04 / Київськ. нац. лінгв. ун-т іноз. мов. – К., 2003. – 20с.
2. Пересада І.В. Фонетична структура слова і особливості її розвитку в німецькій мові (діахронічне дослідження): Автореф. дис...канд. філол. наук: 10.02.04 / Одеськ. нац. ун-т. – Одеса, 2003. – 20с.
3. Зализняк Анна А. Семантическая деривация в синхронии и диахронии: проект «Каталога семантических переходов» // Вопросы языкознания, 2001. – №2. – С. 13-21.
4. Жирмунский В.М. Общее и германское языкознание. – Л.: Наука: Ленингр. отд., 1976. – 606 с.
5. Зиндер Л.Р. Общая фонетика. Изд-е 2-е, перераб. и дополн. – М.: Высшая школа, 1979. – 312 с.
6. Crothers J. Typology and Universals of Vowel Systems // Universals of Human Language (ed. by J.H.Greenberg). Vol. 2. Phonology. – Stanford, California, 1978. – p. 95-152.
7. Клычков Г.С. Вариативность индоевропейских языков дописьменного периода // Вопросы языкознания, 1975, № 2. – С. 100-110.
8. Таранец В.Г. Энергетическая теория речи. – Киев-Одесса: Вища школа, 1981. – 146 с.
9. Зубкова Л.Г. Типология фонологических оппозиций в свете их семантических функций // Вопросы языкознания, 1999, № 3. – С. 60-69.
10. Прокопова Л.И. Структура слога в немецком языке.- Киев:Изд-во Киевск. ун-та, 1973. – 145 с.
11. Steriopolo E.I. Theoretische Grundlagen der deutschen Phonetik. – Winnyts'a: Nowa knyha, 2004. – 316 S.
12. Tillmann H. G. Das phonetische Silbenproblem. Eine theoretische Untersuchung. – Bonn, 1964.
13. Фант Г. Акустическая теория речеобразования. – М., 1964. – 190с.
14. Lindner G. Grundlagen und Anwendung der Phonetik. – Berlin, 1981. – 382 S.
15. Jorgensen H.P. Die gespannten und ungespannten Vokale in der norddeutschen Hochsprache mit einer spezifischen Untersuchung der Struktur ihrer Formantfrequenzen // Phonetica.- Basel, 1969.- Vol. 19. – S. 217-245.

16. Якобсон Р., Фант Г., Халле М. Введение в анализ речи // Новое в лингвистике М.: 1962. – Вып. 2. – С. 173-230.
17. Андреев М.Д. Типологія ранньоіндоєвропейської прамови // Мовознавство. – 1978. – №6. – С. 30-39.
18. Таранець В.Г. Арії. Слов'яни. Руси: Походження назв Україна і Русь. – Одеса: вид-во ОРІДУ НАДУ, 2004. – 293 с.
19. Бернштейн С.Б. Очерк сравнительной грамматики славянских языков. – М., 1961.

УДК 811.111'42(45)

Рубанюк Н.В.
(Брест, Беларусь)

РЕЧЕВЫЕ НАПОЛНИТЕЛИ В СОВРЕМЕННОМ АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ

Стаття присвячена функціонуванню мовних наповнювачів в англомовному інтерв'ю-портреті. Їх вживання свідчить про рівень освіти і соціальний статус мовця, з одного боку, і про його ступінь схвильованості, з іншого боку. В англомовному жанрі інтерв'ю-портрет не прийнято письмово фіксувати такого роду сигнали усної мови.

Ключові слова: мовні наповнювачі, вигуки, інтерв'ю-портрет.

The article deals with the time-fillers in the English interview-portrait. Their usage reveals, on the one hand, the level of education and social status of the speaker and, on the other hand, the degree of his anxiety. In the English interview-portrait genre it is not generally accepted to fix in written such signals of oral speech.

Key words: time-fillers, interjections, interview-portrait.

Речевой акт редко бывает «идеальным»: в нем помимо слов «со смыслом» полно недосказанности, пауз и их заполнителей. Нередко «ненужный» с точки зрения коммуникации материал составляет практически половину всего высказывания [7]. Следует отметить, что слова-заполнители специфичны для каждого языка и культуры, они, как правило, мало изучены, что предопределяет новизну и актуальность данного исследования. При этом, исходя из их специфики, их сложно отнести однозначно к той или иной части речи.

Целью данного исследования является определение, какой частью речи являются так называемые речевые наполнители. Для этого планируется решить следующие задачи: а) систематизировать причины их употребления; б) выявить специфику их функционирования в одном из жанров английского языка.

В связи с тем, что речевые наполнители пауз свойственны устному варианту языка, гипотетически они могут найти широкое применение в интерактивном жанре интервью, поэтому данное исследование запланировано провести на материале англоязычного интервью-портрета.